

РЕШЕНИЕ

№ 12243

гр. София, 11.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 175 СЪСТАВ, в публично заседание на
единадесети април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ

при участието на секретаря РОЗАЛИЯ ИВ. Г.ЕВА
като разглежда докладваното от ПЕТЪР ИВ. МИНЧЕВ Гражданско дело №
20221110126684 по описа за 2022 година

Предявени са конститутивни искове с правно основание чл. 56 ЗН от „ЮБ“ АД срещу
С. Ф. М., за унищожаване в полза на ищеца на направените от ответника откази от
наследството на С С. Д и Ф. Х М., вписани в специалната книга на СРС под №г. и №г.

Ищецът твърди, че е кредитор на ответника по силата на Договор за потребителски
кредит № от 05.02.2018г. в размер на 32 000 лева. Поради неизпълнение от страна на
кредитополучателите /ответникът и М Б М/, ищецът бил подал заявление за издаване на
заповед за изпълнение, по което било образувано ч.гр.д. №г. по описа на СРС, 173-ти
състав, по което били издадени заповед за изпълнение и изпълнителен лист от 26.02.2020г.
На 25.09.2020г. ищецът образувал срещу ответника и другия кредитополучател по договора,
изпълнително дело № по описа на ЧСИ Г. Н., по което бил поискал да бъде извършен
опис и публична продан на 1/2 ид.ч. от апартамент № 11А, находящ се в гр. София, ж.к. „Х
Д“ в сграда изградена в груб строеж и 1/12 ид.ч. от апартамент с идентификатор,
находящ се в гр. София, ж.к. „Я“, бл. 27, вх. А, първи партерен етаж. На 29.11.2021г. и
10.03.2022г. ответникът депозирал молби за преустановяване на принудителното
изпълнение върху посочените недвижими имоти, доколкото същите били собственост на
неговите родители С С. Д, починала на 04.06.2020г. и Ф. Х М., починал на 24.01.2021г., а
ответникът се бил отказал от оставеното от родителите му наследство по силата на
процесните откази от 16.09.2021г. Към датата на исковата молба ответникът не бил
изплатил задълженията си по изпълнителното дело и не разполагал с каквото и да било
друго имущество освен това, оставено от неговите наследодатели. Счита, че отказите от
наследство целели да възпрепятстват напълно удовлетворяването на кредитора и
намалявали имуществената маса на длъжника. Моли съда да уважи предявените искове.
Претендира разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът не е подал отговор на исковата молба. В
проведеното съдебно заседание на 07.03.2023г. ответникът е оспорил исковата молба.
Искането към съда е да отхвърли предявените искове.

Третите лица-помагачи на страната на ищеца Г. Н. К. и З. В. З. считат исковата молба
за основателна и молят да бъдат уважени исковите.

С влязло в сила Определение № 15830 от 22.06.2022г. съдът е върнал на основание чл. 130 ГПК искова молба с вх. № от 20.05.2022г., подадена от „ЮБ“ АД срещу С. Ф. М. в частта по предявените установителни искове с правно основание чл. 26, ал. 2, пр. 1 ЗЗД за прогласяване нищожността поради липса на предмет на направените от ответника откази от наследството на С. С. Д и Ф. Х. М., вписани в специалната книга на СРС под №г. и №г.

Съдът, като съобрази доводите на страните и събраните доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 12 ГПК, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Относно допустимостта на предявените искове съдът намира следното:

Тълкуването на чл. 56, ал. 1 и ал. 2 ЗН налага извод, че в него се съдържат два вида срокове - едногодишен и тригодишен. Те се намират в определено съотношение помежду си, обусловено от разликата в началните моменти на броенето им. Тригодишният срок започва да тече от деня на извършване на отказа от наследство, а едногодишният - от деня на узнаването от кредитора за това. Узнаването е свързано с фактическо достигане до знанието на определено лице на факти и обстоятелства, осъществили се вече /преди това/ в действителността. Съществуващата възможност за узнаване на тези факти и обстоятелства не е равнозначна на узнаване. С оглед на това моментът на узнаване от кредитора за отказа от наследство, извършен от неговия длъжник, не може да се свърже само с момента на постъпването по изпълнителното дело на представено от трето лице доказателство за това, без за него на кредитора /взискател/ да е било съобщено от съдебния изпълнител или това да е било сведено до знанието му по друг начин. В този смисъл и Решение № 536 от 28.07.2010г. по гр. дело №г. на ВКС.

В настоящия случай атакуваните откази са вписани на 16.09.2021г. с оглед на което е спазен тригодишният срок за предявяване на исковете. Относно едногодишния срок най-ранната възможна дата, на която ищецът е могъл да узнае за извършените откази е 29.11.2021г., на която дата е постъпила молба от С. Ф. М. по изп. дело №, в която е посочено, че апартамент, находящ се на партерен етаж във вход А в ляво на блок 27, ж.к. Я, гр. София не е негова собственост, а е бил собственост на покойната С. С. Д, починала на 04.06.2020г. В молбата е посочено, че С. М. е обективирал изричен отказ от наследството, останало от С. Д, вписан в особената книга на съда под №г. В същата молба е посочено, че е подал заявление от 14.09.2021г., с което се е отказал от наследството на Ф. Х. М., починал на 24.01.2021г. По делото не са ангажирани доказателства на коя дата е било съобщено на кредитора- ищец за тази молба, респ. кога се е запознал със съдържанието ѝ, но с оглед на обстоятелството, че исквата молба е депозирана в съда на 20.05.2022г. /6 месеца след депозиране на молбата пред ЧСИ/ съдът намира, че е спазен преклузивния едногодишен срок в чл. 56, ал. 2 ЗН.

Относно възраженията на ответника, релевирани за първи път в писмената защита, че настоящото производство е недопустимо, доколкото не е участвал приелият наследството- Х. Ф. М., съдът намира същите за неоснователни. Искът по чл. 56 ЗН е конститутивен и съответства на потестативното право на кредитора на наследника да иска унищожаване на извършен от него отказ от наследство в своя полза, доколкото не може да се удовлетвори от имуществото на наследника. Той представлява развитие на идеята на чл. 133 ЗЗД и е частен случай на общия Павлов иск по чл. 135 ЗЗД, но за разлика от него в чл. 56 ЗН субективният елемент - знание за увреждането, не се изисква. Унищожаването на отказа е относително - само по отношение на кредитора, който го е поискал, и само доколкото е необходимо за удовлетворяване на визираното в иска вземане. В този смисъл и Решение № 489 от 22.04.2008г. на ВКС по гр. д. №г., V ГО. Касае се за едностранен акт, изявление от

наследника, а не за двустранна сделка, засягаща права на контрагент, за да е необходимо конституиране на други лица освен наследника-длъжник. Както беше гореспоменатото действието на унищожаването на отказа е относително, т.е. не засяга права нито на други кредитори, нито на други наследници. В този смисъл правната сфера на наследника, който е приел наследството на починалите С Д и Ф. М., не се засяга от решението по чл. 56 ЗН, именно заради относителното му действие, то не би довело до намаляване/увеличаване на дяловете на приелите наследство и разпоредбата на чл. 53 ЗН не намира приложение. Законът предоставя на кредитора правото да иска унищожението на отказа от наследство в своя полза, и то дотолкова, доколкото е в невъзможност да се удовлетвори от имуществото на своя длъжник. Това право се упражнява чрез специалния иск по чл. 56, ал. 1 ЗН, с който кредиторът претендира правна промяна - унищожението на отказа, в своя полза /така и решение № 43/15.05.2020 г. по гр. д. № г. на ВКС, III-то г. о., решение № 155/23.12.2020 г. по гр. д. № г. на ВКС, I-во г. о., Определение № ... от 20.12.2022 г. на ВКС по ч. гр. д. № г., I г. о., ГК /. Тоест правна последица от решението е единствено възможността кредиторът да се удовлетвори чрез изпълнение върху имущество, част от наследствената маса на наследодателя на длъжника, отказал се от наследство. Това разрешение е застъпено и в Решение № 1281 от 21.01.2009г. на ВКС по гр. д. №г., II г. о., ГК, в което е прието, че положителното решение по иск по чл. 56, ал. 1 ЗН има действие само в отношенията между длъжника и кредитора, но не и по отношение на трети лица, спрямо които направеният отказ от наследство е действителен.

Поради гореизложеното съдът приема, че предявените иски са допустими и подлежат на разглеждане. По същество съдът намира следното:

За да бъдат уважени предявените иски ищецът следва да установи при условията на пълно и главно доказване следните обстоятелства: 1) че е кредитор на ответника по договор за кредит и размера на вземанията по него; 2) че ответникът е вписал отказ от наследството на С С. Д и Ф. Х М.; 3) стойността на имуществото на ответника и че тази стойност не е достатъчно да удовлетвори вземанията на кредитора.

В тежест на ответника е да докаже наличието на достатъчно имущество за удовлетворяване на кредиторската претенция.

В конкретния случай с определението от 27.01.2023г., в което е обективизиран проектът за доклад, обявен за окончателен в проведеното съдебно заседание на 07.03.2023г., съдът на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 ГПК е обявил за безспорни и ненуждаещи се от доказване между страните следните обстоятелства: 1) че ищецът е кредитор на ответника по силата на Договор за потребителски кредит № от 05.02.2018г. в размер на 32 000 лева; 2) че на 26.02.2020г. в полза на ищеца срещу ответника е издадена Заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК и изпълнителен лист по ч.гр.д. №г. по описа на СРС, 173-ти състав за сумата от 30131,96 лв., представляваща главница по Договор за кредит №/05.02.2018г., ведно със законна лихва от 14.1.2020г. до изплащане на вземането, възнаградителна лихва в размер на 3988,07 лв. за периода от 05.09.2018г. до 23.08.2019г., мораторна лихва в размер на 1009,18 лв. за периода от 05.09.2018г. до 08.01.2020г., такси в размер на 486,10 лв. за периода от 05.09.2018г. до 08.01.2020г. и 1989,39 лв. разноси по делото; 3) че въз основа на изпълнителния лист ищецът е образувал срещу ответника изпълнително дело № по

описа на ЧСИ Г. Н.; 4) че ответникът е вписал отказ от наследството на С. С. Д и Ф. Х. М., вписани в специалната книга на СРС под №г. и №г.

Горните обстоятелства се установяват и от представения Договор за потребителски кредит № от 05.02.2018г., сключен между М. Б. М. и С. Ф. М. от една страна и „ЮБ“ АД от друга, с който банката е предоставила потребителски кредит в размер на 32 000 лева. Изложените в писмените бележки възражения на ответника, че кредитът е отпуснат за семейни нужди, поради което е била приложима разпоредбата на чл. 32 СК са на първо място релевирани за първи път с депозираните пред настоящата инстанция писмени бележки, поради което са преклудирани. Освен това, от представения договор се установява, че същият не е сключен с ответника и неговата съпруга, а с трето лице като съкредитополучател и в чл. 1, ал. 1 от договора е посочено, че кредитът е за текущи нужди, като сумата е усвоена и по сметка на М. Б. М. Т.е. възражението се явява и неоснователно като недоказано.

Качеството на кредитор на ищеца се установява по категоричен начин от представената Заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК от 26.02.2020г., издадена по ч.гр. дело №г. по описа на СРС, 173-ти състав и издаденият въз основа на нея изпълнителен лист от 26.02.2020г., с който са осъдени М. Б. М. и С. Ф. М. да заплатят солидарно на „ЮБ“ АД сумата от 30 131,96 лева, представляваща главница по Договор за кредит № от 05.02.2018г., ведно със законна лихва от 14.01.2020г. до изплащане на вземането, възнаградителна лихва в размер на 3988,07 лева за периода от 05.09.2018г. до 23.08.2019г., мораторна лихва в размер на 1009,18 лева за периода от 05.09.2018г. до 08.01.2020г., такси в размер на 486,10 лева за периода от 05.09.2018г. до 08.01.2020г. и 1989,39 лева разноски по делото. Въз основа на издадения изпълнителен лист на 25.09.2020г. е подадена молба до ЧСИ Г. Н. за образуване на изпълнително дело срещу Махмуд Махмуд и С. М..

От представеното съдебно удостоверение, издадено от СРС, 83-ти състав се установява че С. Ф. М. е подал заявление с вх. №, въз основа на което е образувано гр. дело №г. по описа на съда, с което се отказва от наследството на Ф. Х. М., починал на 24.01.2021г., като отказът е вписан в специалната книга на съда под №г.

От представеното съдебно удостоверение, издадено от СРС, 139-ти състав се установява че С. Ф. М. е подал заявление с вх. №, въз основа на което е образувано гр. дело №г. по описа на съда, с което се отказва от наследството на С. С. Д, починала на 04.06.2020г., като отказът е вписан в специалната книга на съда под №г.

От представения Нотариален акт за покупко-продажба на недвижим имот № 5, том Втори, рег. № 7087, дело № 167/2018г. на нотариус В. М. се установява, че на 17.08.2018г. Р. ЕООД са продали на Ф. Х. М. и С. С. Д апартамент № 11а, представляващ самостоятелен обект с идентификатор 68134.606.2079.6.11, разположен на първи надпартерен етаж в секция А, ж.к. Х. Д., район Подуяне.

От представеното Постановление за възлагане на 1/2 идеална част от недвижим имот, постановено по изп. дело № по описа на ЧСИ Г. Н. се установява, че в периода от 16.05.2022г. до 16.06.2022г. е проведена публична продажба на 1/2 идеална част от апартамент

№ 11А, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор и същият е възложен на купувачите Г. Н. К. и З. В. З..

Относно невъзможността да се удовлетвори ищецът от имуществото на своя длъжник съдът намира следното:

Искът по чл. 56 ЗН касае всеки кредитор, който не може да се удовлетвори от имуществото на своя длъжник, в който случай може да иска от съда унищожаване на отказа от наследство, направен от длъжника, тъй като с него се препятства възможността в патримониума на длъжника да постъпи имущество, което да послужи за удовлетворяване на кредитора. Ищецът не би могъл да знае със сигурност какъв е активът на имуществото на своя длъжник, за да може по категоричен начин да докаже пред съда, че той е недостатъчен, но за да обоснове интереса си от исканата намеса в чужда правна сфера следва да докаже, че е предприел действия по принудително изпълнение на вземанията, които не са дали резултат поради липса на установено секвестрируемо имущество.

В настоящия случай по делото са ангажирани доказателства от страна на ищеца, установяващи че е наложен запор върху 1/2 от всички вземания или бъдещи такива на С. Ф. М. от откритата на името на майка му С Д банкова сметка в „Първа инвестиционна банка“ АД до 50 716,83 лева, както и че същият е заемал длъжността „касиер“ в Д Ф ЕООД, като към 06.03.2023г. няма регистриран трудов договор. От справка № 352286/23.10.2020г. чрез отдалечен достъп по данни за физическо лице от Агенция по вписванията се установява, че след извършена проверка в ИКАР за С. М. не са налични извършени вписвания, отбелязвания или заличавания за периода от 01.01.1991г. до 23.10.2020г. След извършена справка в ТРРЮЛНЦ се установява, че за ответника не са налице вписвания. Представено е и удостоверение за наличие и липса на задължения, от което се установява че ответникът има публични задължения в размер на 50 лева.

Тази съвкупност от писмени доказателства е напълно достатъчна, за да обоснове интереса на кредитора от предявения иск, доколкото от нея се установява по безспорен начин, че след извършено от съдебния изпълнител проучване на длъжниковото имущество, не е открито такова, по отношение на което да бъде насочено принудителното изпълнение. Както беше посочено, кредиторът-ищец не може и не е длъжен да проведе пълно и главно доказване относно точния размер на имуществото на ответника. Напротив, според трайната съдебна практика в производството по иска по чл. 56 ЗН в тежест на ответника, който твърди наличието на секвестрируемо имущество, е да докаже това свое твърдение, както и че притежаваното от него секвестрируемо имущество е достатъчно да покрие вземането на кредитора /така Решение по гр. д. №г., II г. о. ВКС, Решение № 273/10.09.2010г. по гр. д. № IV г. о. ВКС, Определение № 1516 от 07.06.2023г. на ВКС по гр. д. № 4773/2022г. и др./. По този начин е и разпределена доказателствената тежест в настоящото производство, като с определението за насрочване съдът изрично е указал на ответника, че следва да докаже наличието на достатъчно имущество за удовлетворяване на кредиторската претенция. В конкретния случай ответникът не е навел такива твърдения в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК, нито е ангажирал такива доказателства в производството. Изложените от

ответника възражения в писмените бележки, че по делото не е установено, че той и съпругата му не притежават достатъчно имущество, са неоснователни. Както беше посочено, именно ответникът може да възразява, че притежава достатъчно имущество за удовлетворяване на кредитора, поради което не следва да се уважава предявеният срещу него иск по чл. 56 ЗН. Тези твърдения са в негова полза и той следва да ги установи пред съда. Нещо повече, дори да е уважен иск по чл. 56 ЗН при наличие на друго секвестрируемо имущество, в рамките на самия изпълнителен процес длъжникът може да направи избор кое от имуществата си да предложи за удовлетворяване на кредитора. С други думи, при наличие на достатъчно друго имущество, изпълнението може да се насочи върху него, а не непременно върху наследственото имущество по унищожения отказ от наследство /Решение № 1281 от 21.01.2009 г. на ВКС по гр. д. № г., II г. о., ГК/.

Предвид гореизложеното съдът намира, че по делото са установени всички кумулативни предпоставки за уважаване на предявените искове, а именно установи се по категоричен начин, че ищецът е кредитор на ответника по силата на влязла в сила заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК, както и че ответникът е вписал отказ от наследството на С. С. Д. и Ф. Х. М.. На последно място, ответникът не установи, че имуществото му е достатъчно да удовлетвори вземанията на кредитора.

Поради гореизложеното предявените искове се явяват основателни и следва да бъдат уважени.

По разноските.

При този изход от спора, право на разноски има само ищецът, който е сторил разноски за държавна такса в размер на 50 лева и претендира адвокатско възнаграждение в размер на 720 лева, като са представени и доказателства за сторените разноски. Така на ищеца следва да се присъдят разноски в общ размер от 770 лева.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

УНИЩОЖАВА на основание чл. 56, ал. 1 ЗН в полза на „ЮБ“ АД, с ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул. „Околовръстен път“ № 260, заявените от С. Ф. М., с ЕГН, с адрес: гр. София, ж.к. „Я“, бл. 27, вх. А, ет. 1, ап. 1, с вх. № и с вх. № и допуснати до вписване в специалната книга на Софийски районен съд под №г. и №г., откази от наследството на Ф. Х. М., ЕГН, починал на 24.01.2021г. и на С. С. Д., ЕГН, починала на 04.06.2020г.

ОСЪЖДА С. Ф. М. да заплати на „ЮБ“ АД на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от **770 лева**, представляваща сторените по делото разноски.

РЕШЕНИЕТО е постановено при участието на третите лица-помагачи Г. Н. К., ЕГН с адрес: гр. П, ул. „Дрин“ № 40, ет. 1, ап. 1 и 3. В. З., ЕГН, с адрес: гр. П, ул. „Средец“ № 62, вх. Б, ет. 4, ап. 4, на страната на ищеца „ЮБ“ АД.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____